

**ŽYMIŲ ŽMONIŲ, ISTORINIŲ DATŲ, ĮVYKIŲ ĮAMŽINIMO IR GATVIŲ PAVADINIMŲ
SUTEIKIMO KOMISIJOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2015 m. lapkričio 25 d. Nr. (20.4.) - TAR1- 13

Posėdis įvyko 2015 m. lapkričio 19 d. 9.30 val.

Posėdis baigėsi 11 val.

Posėdžio pirmininkas Vytautas Čepas, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys.

Posėdžio sekretorė Raimonda Mažonienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Kultūros skyriaus vyr. specialistė.

Dalyvavo (7 komisijos nariai iš 9):

1. dr. Vytautas Čepas, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys;
2. Zita Genienė, Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus istorijos skyriaus vedėja;
3. Eugenija Krasauskienė, VĮ Registrų centro Klaipėdos filialo direktoriaus pavaduotoja;
4. Nijolė Laužikienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento direktorė;
5. Birutė Radavičienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Dokumentų valdymo skyriaus vyr. specialistė;
6. doc. dr. Silva Pocyte, Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto direktorė, vyresnioji mokslo darbuotoja;
7. doc. dr. Vygantas Vareikis, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys.

Kiti posėdžio dalyviai:

1. Marija Buivydienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Geodezijos ir GIS skyriaus vyr. specialistė;
2. Juozas Šikšnelis, Klaipėdos apskrities viešosios I.Simonaitytės bibliotekos direktorius;
3. Remigijus Jakštas, prašymų dėl atminimo lentų rašytojai I.Simonaitytei pateikėjas;
4. Vidas Pakalniškis, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vyr. specialistas.

DARBOTVARKĖ:

- 1. Dėl rašytojos Ievos Simonaitytės vardo rašymo atminimo lentoje ir jos atminimo įamžinimo.**
- 2. Dėl Manheimo gatvės pavadinimo.**
- 3. Dėl naujo gatvės pavadinimo Klemiškės g. rajone.**
- 4. Dėl atminimo lentų tekstų: Ernestui Galvanauskui, Rudolfui Valsonokui, Dovydui Volfsonui;**
- 5. Dėl Tilžės aktų signatarų Valterio Didžio ir Jurgio Arnašiaus atminimo lentų teksto.**

Posėdžio medžiaga:

1. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Urbanistinės plėtros departamento Geodezijos ir GIS skyriaus 2015-09-07 raštas Nr. VS-5233 „Dėl naujo gatvės pavadinimo“ ir suplanuotos gatvės planas, 2 lapai;
2. Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2014-06-09 raštas Nr.S1-265 (1.7) „Dėl gatvių pavadinimų“, 1 lapas;
3. Vincas Vileišis, „Tautiniai santykiai Mažojoje Lietuvoje“ su 3 žemėlapiais 1980 m. su, 6 lapai;

4. Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos posėdžio 2012 m. birželio 26 d. protokolo Nr. (20.4.)-TAR1- 67 išrašas;
5. Klaipėdos apskrities viešosios I.Simonaitytės bibliotekos 2015-08-02 raštas Nr.(1.20)S-108 „Dėl Manheimo gatvės pavadinimo“, 1 lapas;
6. Remigijaus Jakšto 2015-08-26 Prašymas ir atminimo lentos tekstas, 2 lapai;
7. Remigijaus Jakšto 2015-09-21 Prašymas ir atminimo lentos tekstas, 2 lapai;
8. Albino Druketeinio ir Marijaus Šidlausko komentarai, atsiųsti el.paštu, 1 lapas;
9. Tilžės aktų signatarų Valterio Didžio ir Jurgio Arnašiaus atminimo lentų tekstai, 2 lapai;
10. Ernesto Galvanausko ir Dovydo Volsono atminimo lentų tekstai, 2 lapai;
11. Žymių žmonių, kuriuos siūloma įamžinti Klaipėdoje sąrašą, 3 lapai.

1. SVARSTYTA. Dėl rašytojos Ievos Simonaitytės vardo rašymo atminimo lentoje ir jos atminimo įamžinimo.

V. Čepas informavo, kad kalbininkas Albinas Drukteinis ir rašytojas Marijus Šidlauskas rekomendavo I. Simonaitytės vardą rašyti kaip įprasta ir yra susiklostę istoriškai – Ieva Simonaitytė.

Komisijos nariai pritarė pasiūlymui.

V.Čepas pasiūlė patikslinti abiejų atminimo lentų tekstus. Pasisakė: B. Radavičienė, S. Pocyte, Z. Genienė, V. Vareikis.

NUTARTA:

1. Pritarti rašytojos Ievos Simonaitytės vardo įamžinimui, pakabinat atminimo lentas ant pastatų: Tilžės g. 13 ir Butsargių g. 3. Atminimo lentos pagaminamos ir įrengiamos Remigijaus Jakšto, prašymo pateikėjo ir pastatų savininko lėšomis;

2. Rekomenduoti Kultūros skyriui rengti miesto tarybos sprendimo projektą dėl rašytojos Ievos Simonaitytės vardo įamžinimo;

3. Pritarti atminimo lentos Ievai Simonaitytei ant pastato Tilžės g. 3:

Šiame name 1931–1938 m. gyveno rašytoja
IEVA SIMONAITYTĖ.
Čia ji parašė romano „Vilius Karalius“
pirmąją dalį

4. Pritarti atminimo lentos Ievai Simonaitytei tekstui ant pastato Butsargių g. 3:

Šiame name 1925–1931 m. gyveno rašytoja
IEVA SIMONAITYTĖ.
Čia rašė ją išgarsinusį romaną
„Aukštųjų Šimonių likimas“

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

2. SVARSTYTA. Dėl Manheimo gatvės pavadinimo.

Z. Genienė informavo, kad Galinio Pylimo gatvė vadinosi nuo 1856 iki 1933 m. Manheimo gatve buvo pavadinta 1933–1945 m. Nuo 1945 iki 1995 m. gatvė vadinosi J. Biliūno gatvė. 1995 m. gatvei buvo gražintas Galinio Pylimo gatvės pavadinimas.

4. Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos posėdžio 2012 m. birželio 26 d. protokolo Nr. (20.4.)-TAR1- 67 išrašas;
5. Klaipėdos apskrities viešosios I.Simonaitytės bibliotekos 2015-08-02 raštas Nr.(1.20)S-108 „Dėl Manheimo gatvės pavadinimo“, 1 lapas;
6. Remigijaus Jakšto 2015-08-26 Prašymas ir atminimo lentos tekstas, 2 lapai;
7. Remigijaus Jakšto 2015-09-21 Prašymas ir atminimo lentos tekstas, 2 lapai;
8. Albino Druketeinio ir Marijaus Šidlausko komentarai, atsiųsti el.paštu, 1 lapas;
9. Tilžės aktų signatarų Valterio Didžio ir Jurgio Arnašiaus atminimo lentų tekstai, 2 lapai;
10. Ernesto Galvanausko ir Dovydo Volsono atminimo lentų tekstai, 2 lapai;
11. Žymių žmonių, kuriuos siūloma įamžinti Klaipėdoje sąrašą, 3 lapai.

1. SVARSTYTA. Dėl rašytojos Ievos Simonaitytės vardo rašymo atminimo lentoje ir jos atminimo įamžinimo.

V. Čepas informavo, kad kalbininkas Albinas Drukteinis ir rašytojas Marijus Šidlauskas rekomendavo I. Simonaitytės vardą rašyti kaip įprasta ir yra susiklostę istoriškai – Ieva Simonaitytė.

Komisijos nariai pritarė pasiūlymui.

V.Čepas pasiūlė patikslinti abiejų atminimo lentų tekstus. Pasisakė: B. Radavičienė, S. Pocyte, Z. Genienė, V. Vareikis.

NUTARTA:

1. Pritarti rašytojos Ievos Simonaitytės vardo įamžinimui, pakabinat atminimo lentas ant pastatų: Tilžės g. 13 ir Butsargių g. 3. Atminimo lentos pagaminamos ir įrengiamos Remigijaus Jakšto, prašymo pateikėjo ir pastatų savininko lėšomis;

2. Rekomenduoti Kultūros skyriui rengti miesto tarybos sprendimo projektą dėl rašytojos Ievos Simonaitytės vardo įamžinimo;

3. Pritarti atminimo lentos Ievai Simonaitytei ant pastato Tilžės g. 3:

Šiame name 1931–1938 m. gyveno rašytoja
IEVA SIMONAITYTĖ.
Čia ji parašė romano „Vilius Karalius“
pirmąją dalį

4. Pritarti atminimo lentos Ievai Simonaitytei tekstui ant pastato Butsargių g. 3:

Šiame name 1925–1931 m. gyveno rašytoja
IEVA SIMONAITYTĖ.
Čia rašė ją išgarsinusį romaną
„Aukštųjų Šimonių likimas“

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

2. SVARSTYTA. Dėl Manheimo gatvės pavadinimo.

Z. Genienė informavo, kad Galinio Pylimo gatvė vadinosi nuo 1856 iki 1933 m. Manhaimo gatve buvo pavadinta 1933–1945 m. Nuo 1945 iki 1995 m. gatvė vadinosi J. Biliūno gatvė. 1995 m. gatvei buvo gražintas Galinio Pylimo gatvės pavadinimas.

V. Vareikis pasiūlė suteikti Manheimo gatvės vardą naujai gatvei, tačiau ši gatvė turėtų būti garbingesnėje miesto vietoje.

S. Pocyte pasiūlė palaukti, kol atsiras tokia galimybė.

NUTARTA:

1. Pritarti Manheimo gatvės pavadinimui Klaipėdoje, suteikiant šį pavadinimą naujai suformuotai miesto gatvei arba atsiradus galimybei, keičiant gatvės pavadinimą.

3. SVARSTYTA. Dėl naujo gatvės pavadinimo Klemiškės g. rajone.

V. Vareikis pasiūlė naujai suformuotai gatvei suteikti *Laužumų gatvės* (pagal buvusį Laužumų mišką) ar *Eketės gatvės* (pagal Eketės upelį) pavadinimą, atsižvelgiant į Valstybinės klabos komisijos pasiūlymą, pateiktą 2014-06-09 rašte Nr.S1-265 (1.7) „Dėl gatvių pavadinimų“.

Z. Genienė informavo, kad XVIII a. netoli šios vietos buvo gražus Karališkių dvarelis. Pasiūlė suteikti naujai suformuotai gatvei *Karališkių gatvės* pavadinimą.

NUTARTA:

1. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybai suteikti naujai suformuotai gatvei Klemiškės g. rajone nuo taško 1 iki taško 2 pavadinimą – *Karališkių gatvė*;

2. Palikti rezervinius pavadinimus šio rajono būsimums naujai suformuotoms gatvėms: *Laužumų gatvė* ir *Eketės gatvė*.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

4. SVARSTYTA. Dėl atminimo lentų tekstų: Ernestui Galvanauskui, Rudolfui Valsonokui, Dovydui Volfsonui.

V. Pakalniškis pristatė atminimo lentos Ernestui Galvanauskui tekstų 3 variantus.

Komisijos nariai diskutavo dėl tinkamo teksto.

V. Pakalniškis pristatė atminimo lentos Dovydui Volfsonui tekstų 5 variantus. Informavo, kad atminimo lentos tekstas bus 3 kalbomis: lietuvių, anglų ir žydų. Lenta bus pakabinta ant buvusios žydų mokyklos pastato Grįžgatvio g. 6.

Komisijos nariai tarėsi dėl tinkamo teksto.

V. Vareikis pristatė atminimo lentos teksto Rudolfui Valsonokui I dalį: „*Šiame pastate gyveno Rudolfas Valsonokas (1889 arba 1890 (patikslinti)- 1946), žurnalistas, teisininkas, ...*“. pasiūlė dėl II teksto dalies, kurioje būtų apibūdinami Rudolfo Valsonko nuopelnai Klaipėdai ir Lietuvai. Pasiūlė dėl II teksto dalies atsiklausti F.Puzemskio, Klaipėdos žydų bendrijos pirmininko bei patikslinti Rudolfo Valsonoko gimimo metus: 1889 ar 1890 m.? Vėliau būtų galima pabaigti derinti atminimo lentos Rudolfui Valsonui tekstą el.paštu su Komisijos nariais.

Komisijos nariai pritarė V. Vareikio pasiūlymui.

V. Pakalniškis informavo, kad Komisijos posėdžio nepateikė atminimo lentos teksto A. Kalvaičiui, kadangi iki šiol nesulaukė Lietuvos sąjūdžio Kauno skyriaus pasiūlymų dėl atminimo lentos teksto. Pasiūlė klausimą dėl A. Kalvaičio atminimo lentos teksto atidėti kitam posėdžiui.

NUTARTA:

1. Pritarti atminimo lentos Ernestui Galvanauskui tekstui:

Šiame name 1928–1939 m. gyveno
Ernestas Galvanauskas (1882–1967),
inžinierius, Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas ir užsienio reikalų ministras,
Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos 1923 m. iniciatorius

2. Pritarti atminimo lentos Dovydui Volfsonui tekstui:

Šiame pastate mokėsi
Dovydas Volfsonas (1856–1914), įžymus sionizmo veikėjas,
antrojo Pasaulinio žydų kongreso prezidentas,
Izraelio vėliavos ir šekelio pavadinimo autorius

3. Pritarti atminimo lentos Rudolfui Valsonokui teksto I daliai:

Šiame pastate gyveno
Rudolfas Valsonokas
(1889 arba 1890 (patikslinti)-1946),
žurnalistas, teisininkas,.....

4. Patikslinti Rudolfo Valsonoko gimimo metus. Dėl teksto II dalies paklausti Felikso Puzemskio, Klaipėdos žydų bendrijos pirmininko.

5. Pabaigti derinti atminimo lentos Rudolfui Valsonokui tekstą el.paštu tarp Komisijos narių.
Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

5. SVARSTYTA. Dėl Tilžės aktų signatarų Valterio Didžio ir Jurgio Arnašiaus atminimo lentų teksto.

V. Čepas pristatė skulptoriaus Adomo Skiezgelo pateiktus Tilžės aktų signatarų Valterio Didžio ir Jurgio Arnašiaus atminimo lentų tekstus.

Z. Genienė pataisė, kad V. Didžys dirbo Turgaus g. 2 nuo 1929 m.

Komisijos nariai diskutavo dėl tekstų.

Komisijos nariai sutarė, kad atminimo lentų tekstai turėtų būti panašūs ir juose turėtų būti informacija apie tai, kuriais metais įžymus žmogus gyveno ar dirbo pastate, ant kurio bus pakabinta atminimo lenta. Nutarta paprašyti Mažosios Lietuvos tarybos Klaipėdos karšto skyriaus patikslinti laikotarpį, kada J. Arnašius dirbo pastate Jūros g. 1., kuriame buvo Klaipėdos teismo rūmai ir kalėjimas.

NUTARTA:

1. Pritarti su pataisymais atminimo lentos Valteriui Didžiui tekstui:

ŠIOJE VIETOJE
BUVUSIAME NAME
1929–1939 M.
DIRBO GYDYTOJAS
VALTERIS DIDŽYS
(1896–1977),
TILŽĖS IR FULDOS
AKTŲ SIGNATARAS,
VISUOMENĖS VEIKĖJAS,
BURIUOTOJAS

2. Pritarti su pataisymais atminimo lentos Jurgiui Arnašiui tekstui:

ŠIAME NAME (*išsiaiškinti, kada?*) DIRBO
TILŽĖS AKTO SIGNATARAS,
MAŽOSIOS LIETUVOS SPAUDOS DARBUOTOJAS, VERTĖJAS
JURGIS ARNAŠIUS
(1872–1934)

3. Įpareigoti atminimo lentos Jurgiui Arnašiui iniciatorius – Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos krašto skyrių patikslinti ir įrašyti atminimo lentoje – kokiais metais Jurgis Arnašius dirbo pastate Jūros g. 1., kuriame buvo Klaipėdos teismo rūmai ir kalėjimas.

Posėdžio pirmininkas

Vytautas Čepas

Posėdžio sekretorė

Raimonda Mažonienė